

SISUKORD

Soovituseks 15

ANTIIGIST RENESSANSINI 17

HOMEROS 18

Odüsseia 18

VII laul 18

XXI laul 19

XXII laul 20

HESIODOS 21

Tööd ja päevad 21

ARCHILOCHOS 27

fr. 1, 5, 19, 128 27

fr. 185 28

TYRTAIOS 29

fr. 10 29

SOLON 30

Eunomia (Hea riigikord) 30

fr. 4 30

fr. 9 30

ALKAIOS 31

fr. 335 31

SAPPHO 32

Aphroditele 32

fr. 2 32

fr. 16 32

ANAKREON 34

fr. 12, 50 34

AISOPOS 35

96 Reetor Demades 35

119 Zeus ja rebane 35

143 Pilliroog ja õlipuu 35

72 Härjakarjus ja Herakles 36

Rohutirts ja sipelgad 36

SIMONIDES 37

fr. 15, 74 37

Danae (fr. 38) 37

AISCHYLOS 39

Tõivutoojad 39

EURIPIDES 42

Hippolytos 42

ARISTOTELES 46

Nikomachose eetika 46

Luulekunstist 47

LONGOS 48

Daphnis ja Chloe 48

PLAUTUS 51

Hooplev sõjamees 51

TERENTIUS 55

Vennaksed 55

GAIUS JULIUS CAESAR 58

Märkmeid Gallia sõjast 58

CICERO 61

Parimat liiki kõnemeestest 61

Tuttavatele 63

VERGILIUS 64

Georgica 64

Aeneis 66

Daphnis 69

HORATIUS 73

Epoodid 73

OVIDIUS 75

Pisut ju aeg oli üle lõunase tunni 75

X, 1–77 (Orpheus ja Eurydice) 75

X, 243–297 (Pygmalion) 77

Armukunst 79

PETRONIUS 81

Väline ilu 81

Kuldsed õunad 81

Trimalchio pidusöök 81

APULEIUS 85

Kuldne eesel 85

UUS TESTAMENT 88

Matteuse evangeelium 88

KELDI EEPOS 90

Cuchulinni sündimine 90

VANEM EDDA 92

Hóvamól (Õilsa õpetusi) 92

BEOWULF 95**TRISTANI JA ISOLDE LUGU 99****KURTUAASNE LÜÜRIKA 102****GUILHEM DE PEITIEU 102**

Kantsoon 102

BERTRAN DE BORN 103

Sirventees 103

GIRAUT DE BORNELH 104

Alba 104

BLONDEL DE NESLE 104

Mu rõõm... 104

GUIJOT DE DIJON 105

Palverännulaul 105

FABLIOD 106

Punikust, preestri lehmast 106

VAGANTIDE LUULE 107

Preester ja hunt 107

Talutütar ärkas 108

Lahke karjatüdruk 108

CARMINA BURANA 109

Kui me külakõrtsis käime 109

Amor lendab igal pool 110

Tule, tule, kallike 110

Kuuluks maailm koguni 110

Vihatunne sügaval 110

FRANÇOIS VILLON 111

Tänuballaad 111

Ballaad jumalaemale palveks 112

Lõpuballaad 112

Palvekiri Parlamendi Kohtule 113

AADAMA MÄNG 114

GESTA ROMANUM 120

Naljakas näide selle kohta, et naised ei tohi üheski asjas usaldada, eriti saladuste varjamises mitte 120

DANTE ALIGHIERI 121

Uus elu 121

GIOVANNI BOCCACCIO 123

Dekameron 123

COMMEDIA DELL'ARTE 125

Abielumees 125

NICCOLÒ MACHIAVELLI 128

Valitseja 128

TORMESE LAZARILLO ELUKÄIK	130
LUGU DOKTOR JOHANN FAUSTIST	133
SADA UUT NOVELLI	135
Õnnetud armastajad	135
MIGUEL DE CERVANTES	139
Mustlasneiu	139
WILLIAM SHAKESPEARE	143
Kirglik palverändur	143
Sonetid	145

BAROKIST ROMANTISMINI 149

BALTASAR GRACIÁN	150
Käsioraakel ja arukuse kunst	150
PEDRO CALDERÓN	152
Elu on unenägu	152
MOLIÈRE	156
Arst vastu tahtmist	156
VOLTAIRE	164
Kohtlane	164
JEAN-JACQUES ROUSSEAU	167
Émile	167
ANTOINE FRANÇOIS PRÉVOST	170
Manon Lescaut	170
DENIS DIDEROT	174
Fatalist Jacques ja tema isand	174
JOHANN WOLFGANG GOETHE	177
Vihm ja vikerkaar	177
Armsama lähedus	177
Noore Wertheri kannatused	178

FRIEDRICH SCHILLER 180

Palvekiri 180

Laulu võim 181

GEORGE GORDON BYRON 182

Ela hästi! 182

Nutvale neitsile 183

Kirjutus albumisse 183

Su elu lõppes 183

Sa nutsid – pisarpärle täis... 183

Maryle 184

Augustale 185

Byroni viimsed read 186

PERCY BYSSHE SHELLEY 187

Stroofid. Kirjutet nukruses Napoli lähedal 187

Vabadus 188

Kaduvik 189

Aeg, mis hajus 189

Mälestus 190

ROBERT BURNS 191

Ammustele aegadele 191

Kui õis, mis õitseb heinamaal 191

Põlev armastus 192

HÖLDERLIN 193

Nii nagu pidupäeval... 193

NOVALIS 195

Aforisme ja fragmente 195

ADELBERT VON CHAMISSO 198

Boncourt'i loss 198

HANS CHRISTIAN ANDERSEN 199

Meil maa peal elu kurblik näib 199

Lund on veel maas ja vahel teeb tuisku 199

HEINRICH HEINE 200

- See, kes esmaarmus nurjub 200
- Nii aastad tulevad ja kaovad 200
- Kui sa valge puu all istud 200
- Mäeidüll 201
- Nägin haldjaid kihutamas 202
- Jälle süda unest ärkab 202

EDGAR ALLAN POE 203

- Unenägu unenäos 203
- Vaikusele 203
- Annie'le 204
- Surulane 206

FRANÇOIS RENÉ CHATEAUBRIAND 209

- René 209

PROSPER MÉRIMÉE 212

- Federigo 212

GEORGE SAND 219

- Väike Fadette 219

ALEKSANDR PUŠKIN 223

- Vürstinna Z. A. Volkonskajale 223
- Ma armastasin teid; see arm küll raske 223
- Kui mõnel tüütul jõudetunnil 223
- Ses viljatus ja kirjus melus 224
- Muinasjutt kalamehest ja kalakesest 224
- Pruudile N. N. Gontšarovale 227

MIHHAIL LERMONTOV 229

- Romanss J...le 229
- Kord saabub päev, kui kõigi süüdistatud 229
- Monoloog 230
- Sõbrale 231
- Deemon 231

REALISMIST POSTMODERNISMINI 235

CHARLES DICKENS 236

Hullumeelse käsikiri 236

HONORÉ DE BALZAC 239

Šagräännahk 239

GUSTAVE FLAUBERT 242

Käibetõdede leksikon 242

FJODOR DOSTOJEVSKI 247

Valged ööd 247

Inimene on saladus 249

LEV TOLSTOI 252

Pihtimus 252

ÉMILE ZOLA 255

Daamide õnn 255

CHARLES BAUDELAIRE 258

Väikesed poeemid proosas 258

Olematuse maitse 260

Seestunu 260

Nagu põhjatu taevas, öös tummuv ja mustav 261

Mõrane kell 261

Sügissonett 262

OSCAR WILDE 263

Isekas hiiglane 263

PAUL VERLAINE 266

Green 266

ARTHUR RIMBAUD 267

Delirium 267

WALT WHITMAN 269

Sinule, Demokraatia 269

Istun ja vaatan 269

EMILY DICKINSON 270

- Ma olin Aastaid nälginud 270
- Maist õnne magusaimaks 270
- Ma mõõdan iga Kannatust 271
- Ma kardan Meest kel napp on Jutt 271

RAINER MARIA RILKE 272

- Neljas eeleegia 272
- Ja ikkagi surmaminek 274

ALEKSANDR BLOK 277

- Purpurne öö mäekünkad peitis 277
- Sügisene armastus 277
- Anna Ahmatovale 278

WILLIAM BUTLER YEATS 279

- Metsluiged Coole'is 279
- Uudiseid Delfi oraaklile 280
- Kuninga tarkus 281

EINO LEINO 284

- Syväri neiu 284
- Eluema kangast kudus 286

RABINDRANATH TAGORE 288

- Gitandžali 288
- Aednik 289

ANTON TŠEHHOV 291

- Elu on ilus 291
- Rõõm 292
- Kaks leHEMEEST 293

VIRGINIA WOOLF 296

- Proua Dalloway 296

JAMES JOYCE 300

- Lüüriline lõik romaanist „Odüsseus” 300
- Savi 300

FRANZ KAFKA 304

Kirjad Milenale 304

HERMANN HESSE 306

Võluri sõnad 306

ERNEST HEMINGWAY 308

Ezra Pound ja tema „Bel Esprit” 308

EZRA POUND 312

Lähetus 312

VLADIMIR NABOKOV 314

Kangelastegu 314

KURT VONNEGUT 318

Kodumaata mees 318

JEROME DAVID SALINGER 321

Parim päev banaanikala püügiks 321

ALLEN GINSBERG 326

Ameerika 326

Neali põrmu juures 328

JEAN-PAUL SARTRE 329

Iiveldus 329

ALBERT CAMUS 332

Katk 332

PAUL ÉLUARD 335

Seitse armastuslaulu sõja ajal 335

THOMAS STEARNS ELIOT 337

Õõnsad mehed 337

FEDERICO GARCÍA LORCA 339

Õõ truuduseta naisega 339

Gaseel ennenägematust armastusest 340

Rõske siseõu 340

Uus süda 341

VLADIMIR MAJAKOVSKI 342

Armastan 342

SERGEI JESSENIN 345

Oi mu maa! Oi laiust, sina! 345

Šagane, minu hea Šagane! 345

Laul koerast 346

Elu pettus on, mis kestab päevast päeva 346

ANNA AHMATOVA 347

On üks selline naeratus mul 347

Tunneb tõelise õrnuse kohemaid 347

Saatsin kalli kuni esikuni 347

Küll on armunud soove vast! 347

Su valgest majast, vaiksest aiast lahkun 348

Õhk on vingune. Rabas ei lakka 348

Ju hämardub vaikne allee läbi aia 348

LUIGI PIRANDELLO 349

Minu naise mees 349

BERTOLT BRECHT 353

Laul ühest armsamast 353

Laul minu emast 353

Minu emale 354

Kõikidest asjadest 354

Õppimise ülistus 355

SAMUEL BECKETT 356

Krappi viimane lint 356

TENNESSEE WILLIAMS 360

Elamiskõlbmatuks tunnistatud 360

EDWARD ALBEE 369

Loomaaialugu 369

JORGE LUIS BORGES 374

Fiktsioonid 374

GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ 377

Elada, et sellest jutustada 377

UMBERTO ECO 381

Minipäevik 381